

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 28ης Σεπτεμβρίου 2023 *

«Παράβαση κράτους μέλους – Απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνεται παράβαση – Μη εκτέλεση – Οδηγία 95/60/ΕΚ – Φορολογική σήμανση του πετρελαίου ντήζελ – Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας – Πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία/Βόρεια Ιρλανδία – Συνέχιση της διαπραττόμενης παραβάσεως μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου ως προς τη Βόρεια Ιρλανδία – Άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ – Χρηματικές κυρώσεις – Κατ' αποκοπήν ποσό – Σοβαρότητα της παραβάσεως – Ικανότητα πληρωμής»

Στην υπόθεση C-692/20,

με αντικείμενο προσφυγή λόγω παραβάσεως δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, η οποία ασκήθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 2020,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την A. Armenia και τον P.-J. Loewenthal,

προσφεύγουσα,

κατά

Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, εκπροσωπούμενου αρχικώς από την S. McCrory και τον F. Shibli, επικουρούμενους από τον O. Thomas, KC, και τον P. Reynolds, barrister, στη συνέχεια από τον L. Baxter, την S. McCrory και τον F. Shibli, επικουρούμενους από τον O. Thomas, KC, και τον P. Reynolds, barrister, στη συνέχεια από τον L. Baxter, επικουρούμενο από τον O. Thomas, KC, και τον P. Reynolds, barrister, και, τέλος, από τον S. Fuller, επικουρούμενο από τους O. Thomas, KC, και P. Reynolds, barrister,

καθού,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Arabadjiev, πρόεδρο τμήματος, L. Bay Larsen, Αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, ασκούντα καθήκοντα δικαστή του πρώτου τμήματος, P. G. Xuereb, A. Kumin (εισηγητή) και I. Ziemele, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. M. Collins

γραμματέας: M. Longar, διοικητικός υπάλληλος,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 28ης Σεπτεμβρίου 2022,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 8ης Δεκεμβρίου 2022,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την προσφυγή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:
  - να διαπιστώσει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, στο μέτρο που δεν έλαβε όλα τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της αποφάσεως της 17ης Οκτωβρίου 2018, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (C-503/17, στο εξής: απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, EU:C:2018:831), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 127 και 131 της Συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ 2020, L 29, σ. 7, στο εξής: Συμφωνία αποχώρησης)·
  - να υποχρεώσει το Ηνωμένο Βασίλειο, δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 127 και 131 της Συμφωνίας αποχώρησης, να καταβάλει στην Επιτροπή:
    - ημερήσια χρηματική ποινή ύψους 268 878,50 ευρώ ανά ημέρα καθυστέρησης της εκτέλεσης της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, αρχής γενομένης από την ημέρα έκδοσης της απόφασης στην παρούσα υπόθεση μέχρι την ημέρα πλήρους εκτέλεσης της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση·
    - κατ' αποκοπήν ποσό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του ημερήσιου ποσού των 35 873,20 ευρώ επί του αριθμού των ημερών που παρήλθαν μεταξύ της ημερομηνίας δημοσίευσης της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση και της ημερομηνίας συμμορφώσεως του εν λόγω κράτους με την απόφαση αυτή ή, σε περίπτωση μη συμμορφώσεως με την εν λόγω απόφαση πριν από την έκδοση απόφασης στην παρούσα διαδικασία, της ημερομηνίας έκδοσης της απόφασης στην παρούσα διαδικασία, το δε ελάχιστο ποσό καθορίζεται σε 8 901 000 ευρώ, και
  - να καταδικάσει το Ηνωμένο Βασίλειο στα δικαστικά έξοδα.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η Συμφωνία αποχώρησης

2 Η Συμφωνία αποχώρησης, η οποία εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΚΑΕ) με την απόφαση (ΕΕ) 2020/135 του Συμβουλίου, της 30ής Ιανουαρίου 2020 (ΕΕ 2020, L 29, σ. 1), τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 2020.

3 Το άρθρο 86 της Συμφωνίας αποχώρησης φέρει τον τίτλο «Εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και ορίζει στις παραγράφους 1 και 3 τα εξής:

«1. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξακολουθεί να έχει δικαιοδοσία όσον αφορά προσφυγές που ασκούνται από το Ηνωμένο Βασίλειο ή κατά αυτού πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. [...]

[...]

3. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, οι διαδικασίες θεωρείται ότι ασκούνται ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης [...] τη στιγμή κατά την οποία το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο καταχωρίζεται από τη Γραμματεία του Δικαστηρίου [...].»

4 Κατά το άρθρο 126 της Συμφωνίας αποχώρησης, η ημερομηνία έναρξης της μεταβατικής περιόδου ήταν η ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας Συμφωνίας και η ημερομηνία λήξης της η 31η Δεκεμβρίου 2020.

5 Το άρθρο 127 φέρει τον τίτλο «Πεδίο εφαρμογής της μεταβατικής περιόδου» και προβλέπει τα εξής:

«1. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, το δίκαιο της Ένωσης εφαρμόζεται για το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

[...]

3. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, το εφαρμοστέο δυνάμει της παραγράφου 1 δίκαιο της Ένωσης παράγει σε σχέση με το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός του Ηνωμένου Βασιλείου τα ίδια έννομα αποτελέσματα με εκείνα τα οποία παράγει εντός της Ένωσης και των κρατών μελών της, και ερμηνεύεται και εφαρμόζεται σύμφωνα με τις ίδιες μεθόδους και αρχές με εκείνες που εφαρμόζονται εντός της Ένωσης.

[...]

6. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, οποιαδήποτε αναφορά στα κράτη μέλη η οποία περιλαμβάνεται στο εφαρμοστέο δυνάμει της παραγράφου 1 δίκαιο της Ένωσης, μεταξύ άλλων όπως υλοποιείται και εφαρμόζεται από τα κράτη μέλη, θεωρείται ότι καλύπτει και το Ηνωμένο Βασίλειο.

[...]

- 6 Σύμφωνα με το άρθρο 131, το οποίο φέρει τον τίτλο «Εποπτεία και επιβολή»:

«Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης έχουν τις εξουσίες που τους ανατίθενται από το δίκαιο της Ένωσης σε σχέση με το Ηνωμένο Βασίλειο και τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ειδικότερα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει δικαιοδοσία όπως προβλέπεται στις Συνθήκες.

Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται επίσης κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου όσον αφορά την ερμηνεία και εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.»

- 7 Το Πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία/Βόρεια Ιρλανδία, το οποίο προσαρτάται στη Συμφωνία αποχώρησης (στο εξής: Πρωτόκολλο για την Ιρλανδία και τη Βόρεια Ιρλανδία), περιλαμβάνει το άρθρο 8, υπό τον τίτλο «ΦΠΑ και ειδικοί φόροι κατανάλωσης», το οποίο προβλέπει στην πρώτη παράγραφο τα εξής:

«Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που παρατίθενται στο παράρτημα 3 του παρόντος πρωτοκόλλου σχετικά με εμπορεύματα εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία.»

- 8 Το άρθρο 12 του Πρωτοκόλλου για την Ιρλανδία και τη Βόρεια Ιρλανδία φέρει τον τίτλο «Υλοποίηση, εφαρμογή, εποπτεία και έλεγχος εφαρμογής» και προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου είναι υπεύθυνες για τη θέση σε ισχύ και την εφαρμογή των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστές δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία.»

- 9 Το παράρτημα 3 του Πρωτοκόλλου αφορά, μεταξύ άλλων, την οδηγία 95/60/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 1995, σχετικά με τη φορολογική σήμανση του πετρελαίου ντήζελ και του φωτιστικού πετρελαίου (ΕΕ 1995, L 291, σ. 46).

Η οδηγία 95/60

- 10 Η πρώτη και η τρίτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 95/60 έχουν ως εξής:

«[Εκτιμώντας:] ότι τα κοινοτικά μέτρα που προβλέπει η οδηγία δεν είναι απλώς αναγκαία αλλά απαραίτητα για την επίτευξη των στόχων της εσωτερικής αγοράς· ότι οι εν λόγω στόχοι δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν από το κάθε κράτος μέλος χωριστά [...] και συνεπώς η παρούσα οδηγία είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας·

[...]

ότι, για την απρόσκοπτη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, απαιτείται η θέσπιση κοινών κανόνων για τη φορολογική σήμανση του πετρελαίου ντήζελ και του φωτιστικού πετρελαίου τα οποία δεν φορολογούνται με τον πλήρη συντελεστή και ισχύει επ' αυτών όταν χρησιμοποιούνται ως καύσιμο κινητήρων».

11 Το άρθρο 1 της οδηγίας προβλέπει στην πρώτη παράγραφο τα εξής:

«Με την επιφύλαξη των εθνικών διατάξεων σε θέματα φορολογικής σήμανσης, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν σύστημα φορολογικής σήμανσης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας

– σε όλα τα πετρέλαια ντήζελ που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 2710 00 69, τα οποία διατέθηκαν στην κατανάλωση [...] είτε αφορολόγητα είτε φορολογημένα, με συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης διαφορετικό από εκείνον του άρθρου 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 92/82/ΕΟΚ [του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την προσέγγιση των συντελεστών των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα πετρελαιοειδή (ΕΕ 1992, L 316, σ. 19), η οποία καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ 2003, L 283, σ. 51)].

[...]»

12 Κατά το άρθρο 3 της εν λόγω οδηγίας:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να αποφεύγεται η παράνομη χρησιμοποίηση των σημανθέντων προϊόντων και να μην μπορούν τα εν λόγω πετρελαιοειδή να χρησιμοποιούνται ως καύσιμο στους κινητήρες οδικών οχημάτων ή να φυλάσσονται στη δεξαμενή καυσίμων των εν λόγω οχημάτων εκτός εάν οι χρήσεις αυτές επιτρέπονται σε ειδικές περιπτώσεις από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η χρησιμοποίηση των εν λόγω πετρελαιοειδών στις αναφερόμενες στο εδάφιο 1 περιπτώσεις στοιχειοθετεί παράβαση της εθνικής τους νομοθεσίας. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης εφαρμογή όλων των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και, ιδίως, καθορίζει τις κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης· οι κυρώσεις αυτές πρέπει να έχουν αποτελεσματικό, ανάλογο προς την παράβαση, και αποτρεπτικό χαρακτήρα.»

Η οδηγία 2003/96

13 Κατά το άρθρο 14, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/96:

«Εκτός από τις γενικές διατάξεις που προβλέπονται στην οδηγία 92/12/ΕΟΚ [του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 1992, σχετικά με το γενικό καθεστώς, την κατοχή, την κυκλοφορία και τους ελέγχους των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (ΕΕ 1992, L 76, σ. 1)] σχετικά με τις απαλλασσόμενες χρήσεις των φορολογητέων προϊόντων και με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων, τα κράτη μέλη απαλλάσσουν τα ακόλουθα προϊόντα από τη φορολογία, υπό τις προϋποθέσεις που θα ορίσουν προκειμένου να διασφαλισθεί η ορθή και απρόσκοπτη εφαρμογή των απαλλαγών αυτών και να αποφευχθεί η φοροδιαφυγή, η φοροαποφυγή ή η κατάχρηση:

[...]

γ) ενεργειακά προϊόντα που διατίθενται προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα για τη ναυσιπλοΐα στα ύδατα της Κοινότητας (συμπεριλαμβανομένης της αλιείας), εκτός από την περίπτωση χρησιμοποίησής τους σε ιδιωτικά σκάφη αναψυχής, και ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται επί ενός σκάφους αναψυχής.

[...]»

Το δίκαιο του Ηνωμένου Βασιλείου

- 14 Ο Hydrocarbon Oil Duties Act 1979 (νόμος του 1979 περί ειδικών φόρων κατανάλωσης επί των υδρογονανθράκων), ο οποίος ρυθμίζει τη φορολόγηση των καυσίμων κίνησης, τροποποιήθηκε, μεταξύ άλλων, με τον Finance Act 2012 (δημοσιονομικό νόμο του 2012). Η υπό κρίση διαφορά, λαμβανομένου υπόψη του χρόνου των επίδικων πραγματικών περιστατικών, διέπεται από τον νόμο του 1979, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο του 2012 (στο εξής: νόμος του 1979).
- 15 Το άρθρο 14Ε του νόμου του 1979 ρύθμιζε τη φορολόγηση των καυσίμων που χρησιμοποιούνται για τα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής. Προέβλεπε τα εξής:

«Το βαρύ πετρέλαιο και τα μείγματα βιοκαυσίμων υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή: ιδιωτικά σκάφη αναψυχής

- 1) Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στο βαρύ πετρέλαιο ή στα μείγματα βιοκαυσίμων που υπόκεινται σε μειωμένο συντελεστή.
  - 2) Το βαρύ πετρέλαιο και τα μείγματα βιοκαυσίμων δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται ως καύσιμα για την κίνηση ιδιωτικών σκαφών αναψυχής.
  - 3) Εάν, κατά την προμήθεια ορισμένης ποσότητας βαρέος πετρελαίου ή μείγματος βιοκαυσίμων από ένα συμβαλλόμενο μέρος (“ο προμηθευτής”) σε άλλο μέρος, το τελευταίο προβαίνει σε σχετική δήλωση προς τον προμηθευτή:
    - a) η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται στο βαρύ πετρέλαιο ή στο μείγμα βιοκαυσίμων,
- και
- b) ο προμηθευτής υποχρεούται να καταβάλει στη φορολογική αρχή, σύμφωνα με τη νομοθεσία, το ποσό που προβλέπεται στην παράγραφο 4.

[...]

7Α) Μια επαρκής δήλωση πρέπει να περιλαμβάνει την αναγνώριση ότι καμία διάταξη του παρόντος άρθρου ή πράξη που διενεργείται δυνάμει αυτού (συμπεριλαμβανομένης της ίδιας της δήλωσης) δεν θίγει τους περιορισμούς ή τις απαγορεύσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία άλλου κράτους μέλους εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά τη χρήση βαρέος πετρελαίου ή μείγματος βιοκαυσίμων ως καυσίμων για τη ναυσιπλοΐα εκτός των χωρικών υδάτων του Ηνωμένου Βασιλείου [...]

[...]».

- 16 Το άρθρο 14Ε του νόμου του 1979 τροποποιήθηκε με το Schedule 11 to Finance Act 2020 (παράρτημα 11 του δημοσιονομικού νόμου του 2020), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2021, προκειμένου, κατ’ ουσίαν, να απαγορευθεί η χρήση σημανθέντων καυσίμων για την κίνηση ιδιωτικών σκαφών αναψυχής στη Βόρεια Ιρλανδία.

Η απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση

- 17 Με την απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, το Δικαστήριο έκρινε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο, «επιτρέποντας τη χρήση σημανθέντων καυσίμων για τον ανεφοδιασμό ιδιωτικών σκαφών αναψυχής, ακόμη και όταν τα καύσιμα αυτά δεν υπόκεινται σε απαλλαγή ή μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης, [...] παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει της [οδηγίας 95/60]».

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

- 18 Κατόπιν της έκδοσης της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, η Επιτροπή ζήτησε από το Ηνωμένο Βασίλειο, με επιστολή της 22ας Οκτωβρίου 2018, να της κοινοποιήσει, εντός προθεσμίας δύο μηνών, τα μέτρα που σχεδίαζε να λάβει προκειμένου να συμμορφωθεί με την εν λόγω απόφαση.
- 19 Με επιστολή της 19ης Δεκεμβρίου 2018, το Ηνωμένο Βασίλειο επισήμανε ότι είχε την πρόθεση, κατά τα έτη 2019 και 2020, να τροποποιήσει τη νομοθεσία του, ιδίως τον νόμο του 1979 και τη σχετική παράγωγη νομοθεσία, προκειμένου να απαγορεύσει τη χρήση σημανθέντων καυσίμων για την κίνηση των ιδιωτικών σκαφών αναψυχής. Με την ως άνω επιστολή, το εν λόγω κράτος διευκρίνισε επίσης ότι, λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών πρακτικών συνεπειών των τροποποιήσεων αυτών, θα διεξαγόταν δημόσια διαβούλευση.
- 20 Θεωρώντας ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε λάβει τα αναγκαία μέτρα για τη συμμόρφωσή του με την απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε την παράβαση, η Επιτροπή του απηύθυνε, στις 15 Μαΐου 2020, σύμφωνα με το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, προειδοποιητική επιστολή, καλώντας το να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την παραλαβή της επιστολής, ήτοι το αργότερο στις 15 Σεπτεμβρίου 2020.
- 21 Το Ηνωμένο Βασίλειο απάντησε στην προειδοποιητική επιστολή στις 11 Σεπτεμβρίου 2020, εκθέτοντας τις δυσχέρειες που συνδέονταν με την εκτέλεση της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, ιδίως λόγω των γενικών εκλογών που διεξήχθησαν στο κράτος τον Δεκέμβριο του 2019. Επισήμανε επίσης ότι στον δημοσιονομικό νόμο του 2020 περιελήφθη νομοθετική εξουσιοδότηση, η οποία αποτελούσε απαραίτητο προκαταρκτικό στάδιο πριν από τη θέσπιση της αναγκαίας παράγωγης νομοθεσίας για τη συμμόρφωση με την εν λόγω απόφαση. Επιπλέον, ανέφερε ότι προτάθηκαν ευρύτερες μεταρρυθμίσεις όσον αφορά την κατάργηση του δικαιώματος χρήσης των σημανθέντων καυσίμων στους περισσότερους τομείς από τον Απρίλιο του 2022. Συναφώς, διευκρίνισε ότι η διαβούλευση για τις μεταρρυθμίσεις αυτές θα ολοκληρωνόταν την 1η Οκτωβρίου 2020 και ότι η απόφαση σχετικά με την προθεσμία κατάργησης του δικαιώματος χρήσης σημανθέντων καυσίμων για την κίνηση ιδιωτικών σκαφών αναψυχής θα λαμβανόταν μετά την εν λόγω διαβούλευση, μαζί με τις τελικές αποφάσεις για τις ευρύτερες μεταρρυθμίσεις σχετικά με τα καύσιμα αυτά.
- 22 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή.

Οι εξελίξεις κατά τη διάρκεια της παρούσας διαδικασίας

- 23 Δεδομένου ότι η μεταβατική περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 126 της Συμφωνίας αποχώρησης έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, οι διατάξεις της οδηγίας 95/60 έπαυσαν να εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο από την 1η Ιανουαρίου 2021, με εξαίρεση ωστόσο τη Βόρεια Ιρλανδία όπου παρέμειναν σε ισχύ, μετά την ημερομηνία αυτή, δυνάμει του άρθρου 8 και του παραρτήματος 3 του Πρωτοκόλλου για την Ιρλανδία και τη Βόρεια Ιρλανδία.
- 24 Στις 21 Μαΐου 2021, το Ηνωμένο Βασίλειο απέστειλε επιστολή στην Επιτροπή, με την οποία την πληροφόρησε ότι η τελική νομοθεσία που θα απαγόρευε τη χρήση σημανθέντων καυσίμων με μειωμένο συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης για την κίνηση των ιδιωτικών σκαφών αναψυχής στη Βόρεια Ιρλανδία θα ψηφιζόταν από το Κοινοβούλιο του Ηνωμένου Βασιλείου την 1η Ιουλίου 2021. Εξάλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο επισήμανε ότι οι ιδιώτες προμηθευτές καυσίμων αδυνατούσαν να κατασκευάσουν, κατά τη διάρκεια της περιόδου ναυσιπλοΐας, τις αναγκαίες πρόσθετες υποδομές ώστε να καταστεί δυνατή η προμήθεια πετρελαίου ντήζελ με πλήρη συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης στα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής καθώς και η προμήθεια πετρελαίου ντήζελ με μειωμένο συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης στα εμπορικά σκάφη, με αποτέλεσμα η απαγόρευση αυτή να τεθεί σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2021.
- 25 Κατόπιν τούτων, το Ηνωμένο Βασίλειο επικαιροποίησε, στις 21 Μαΐου 2021, την ανακοίνωση για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, οι οποίοι εφαρμόζονται στα καύσιμα που χρησιμοποιούνται για τα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής, η οποία αναφέρει πλέον, στο σημείο 2.3, τα εξής:
- «Από την 1η Οκτωβρίου 2021, τα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής στη Βόρεια Ιρλανδία που διαθέτουν μία μόνο δεξαμενή καυσίμων (τόσο για την κίνηση όσο και για άλλες χρήσεις πέραν της κίνησης) δεν μπορούν να χρησιμοποιούν [σημανθέντα καύσιμα], εκτός αν αυτά έχουν τοποθετηθεί σε δεξαμενή καυσίμων είτε στη Βόρεια Ιρλανδία πριν από την 1η Οκτωβρίου 2021 είτε σε έδαφος στο οποίο τα [σημανθέντα καύσιμα] εξακολουθούν να μπορούν νομίμως να χρησιμοποιηθούν για την κίνηση [...]».
- 26 Η επίμαχη παράγωγη νομοθεσία θεσπίστηκε στις 28 Ιουνίου 2021 και κατέστησε δυνατή την έναρξη ισχύος των διατάξεων του δημοσιονομικού νόμου του 2020, με αποτέλεσμα, από την 1η Οκτωβρίου 2021, να απαγορεύεται η χρήση σημανθέντων καυσίμων από τους χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής στη Βόρεια Ιρλανδία.
- 27 Με επιστολή της 11ης Φεβρουαρίου 2022, η Επιτροπή ενημέρωσε το Δικαστήριο ότι αποσύρει εν μέρει την προσφυγή της όσον αφορά την ημερήσια χρηματική ποινή, με την αιτιολογία ότι το εν λόγω αίτημα κατέστη άνευ αντικειμένου με την έναρξη ισχύος, την 1η Οκτωβρίου 2021, των διατάξεων του δημοσιονομικού νόμου του 2020. Εντούτοις, διατήρησε το αίτημά της να υποχρεωθεί το Ηνωμένο Βασίλειο να καταβάλει κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 35 873,20 ευρώ ημερησίως για το χρονικό διάστημα από τις 17 Οκτωβρίου 2018 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021, ήτοι μεταξύ της ημερομηνίας έκδοσης της αποφάσεως με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση και της ημερομηνίας κατά την οποία το Ηνωμένο Βασίλειο συμμορφώθηκε με αυτή.

Επί της παραβάσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 28 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έλαβε τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση. Το κράτος αυτό είχε στη διάθεσή του προθεσμία τεσσάρων μηνών από την παραλαβή της προειδοποιητικής επιστολής, ήτοι το αργότερο μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου 2020, για να υποβάλει τις παρατηρήσεις του. Από την απάντηση στην ως άνω επιστολή προκύπτει σαφώς ότι, παρά τη θέσπιση ορισμένων προκαταρκτικών νομοθετικών μέτρων, το δικαίωμα χρήσης σημανθέντων καυσίμων για την κίνηση των ιδιωτικών σκαφών αναψυχής καταργήθηκε μόλις τον Απρίλιο του 2022. Συναφώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί τη βραδύτητα της νομοθετικής διαδικασίας ή δυσχέρειες εσωτερικής φύσεως προκειμένου να δικαιολογήσει τη μη έγκαιρη εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου.
- 29 Το Ηνωμένο Βασίλειο αντιτάσσει ότι δεν παρέβη την υποχρέωσή του να εκτελέσει την απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, δεδομένου ότι η προειδοποιητική επιστολή στάλθηκε πρόωρα και η παρούσα προσφυγή της Επιτροπής ασκήθηκε επίσης πρόωρα. Ειδικότερα, από τη νομολογία του Δικαστηρίου, ιδίως από τις αποφάσεις της 4ης Ιουλίου 2000, Επιτροπή κατά Ελλάδας (C-387/97, EU:C:2000:356, σκέψη 82), και της 25ης Ιουνίου 2013, Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας (C-241/11, EU:C:2013:423, σκέψη 44), κατά την οποία η εκτέλεση απόφασης με την οποία διαπιστώνεται παράβαση πρέπει να ολοκληρώνεται το συντομότερο δυνατόν, μπορεί να συναχθεί ότι το Δικαστήριο οφείλει να εξετάσει τις πρακτικές δυσχέρειες τις οποίες αντιμετωπίζει το οικείο κράτος μέλος. Από την απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2003, Επιτροπή κατά Ισπανίας (C-278/01, EU:C:2003:635, σκέψη 30), προκύπτει επίσης ότι το Δικαστήριο, προκειμένου να διαπιστώσει παράλειψη εκτέλεσης αντίθετη προς το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, πρέπει να λάβει υπόψη το γεγονός ότι η εκτέλεση της επίμαχης απόφασης σχετικά με την παράβαση ήταν δυνατή σε χρόνο προγενέστερο εκείνου κατά τον οποίο αυτή πράγματι έλαβε χώρα.
- 30 Στο πλαίσιο αυτό, το Ηνωμένο Βασίλειο φρονεί ότι εναπόκειται στην Επιτροπή να αναλύσει τις πρακτικές δυσχέρειες που πρέπει να υπερβεί το οικείο κράτος μέλος προκειμένου να συμμορφωθεί με απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε παράβαση. Το εν λόγω θεσμικό όργανο οφείλει να αποδείξει ότι, παρά τις δυσχέρειες αυτές, το κράτος μέλος μπορούσε ευλόγως να συμμορφωθεί εντός της προθεσμίας που τέθηκε με την προειδοποιητική επιστολή. Λαμβανομένης υπόψη της πολυπλοκότητας και του εύρους του καθήκοντος συμμόρφωσης με την απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, το χρονικό διάστημα των 23 μηνών, μεταξύ της ημερομηνίας δημοσίευσης της εν λόγω απόφασης και της λήξης της προθεσμίας που τέθηκε με την προειδοποιητική επιστολή, ήταν προδήλως ανεπαρκές για τη συμμόρφωση του Ηνωμένου Βασιλείου.
- 31 Εξάλλου, η προσέγγιση που στηρίζεται στην αντικειμενική ευθύνη δεν έχει εφαρμογή στις υποθέσεις που εισάγονται δυνάμει του άρθρου 260 ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή όφειλε, ενδεχομένως, να ζητήσει, μαζί με την προσφυγή που άσκησε βάσει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ, την επιβολή οικονομικών κυρώσεων εις βάρος του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, όπερ δεν έπραξε. Τέλος, η Επιτροπή συγχέει τις πρακτικές δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη, τις οποίες πρέπει να λαμβάνει υπόψη το Δικαστήριο, με τα εσωτερικά νομικά ή πολιτικά προβλήματά τους, τα οποία δεν μπορούν να συνεκτιμηθούν.

- 32 Εν προκειμένω, το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει ότι αντιμετώπισε πρωτόγνωρες πρακτικές δυσχέρειες κατά την εφαρμογή της οδηγίας 95/60 και τη συμμόρφωσή του με την απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, γεγονός για το οποίο ενημέρωσε την Επιτροπή. Συγκεκριμένα, ήρθε αντιμέτωπο με δυσχέρειες συνδεόμενες, πρώτον, με τα ιδιαίτερα γεωγραφικά χαρακτηριστικά του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά το μήκος των ακτών καθώς και τον αριθμό των λιμένων και των προλιμένων, δεύτερον, με τη μεγάλη ποικιλία στο μέγεθος των λιμένων όπου τα πλοία μπορούν να ανεφοδιάζονται με καύσιμα, τρίτον, με τους υλικούς περιορισμούς που αντιμετωπίζουν οι μικροί λιμένες προκειμένου να προμηθεύουν τόσο μη σημανθέντα όσο και σημανθέντα καύσιμα, τέταρτον, με ζητήματα οικονομικής φύσεως και ασφάλειας, ιδίως όσον αφορά τη φοροδιαφυγή, τον κίνδυνο αλλοίωσης του πετρελαίου ντήζελ, την εγκατάσταση προσωρινών εφεδρικών δεξαμενών καυσίμων, τις επιπτώσεις επί των τουριστικών εσόδων και τη χρήση σημανθέντων καυσίμων για σκοπούς διαφορετικούς από την κίνηση σκαφών και, πέμπτον, με την πανδημία COVID-19.
- 33 Με το υπόμνημα απαντήσεως, η Επιτροπή επισημαίνει, πρώτον, ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν αμφισβητεί ότι δεν εκτέλεσε την απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση στις 15 Σεπτεμβρίου 2020.
- 34 Δεύτερον, ο ισχυρισμός του κράτους αυτού ότι η Επιτροπή οφείλει να αποδείξει ότι ήταν ευλόγως εφικτή η εκτέλεση της απόφασης πριν από την ως άνω ημερομηνία δεν βρίσκει, κατά την άποψή της, έρεισμα στη νομολογία.
- 35 Τρίτον, η πάγια νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί πρακτικές δυσχέρειες προκειμένου να δικαιολογήσει τη μη τήρηση του άρθρου 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ δεν περιορίζεται στις πολιτικές και νομικές δυσχέρειες. Επιπροσθέτως, το Ηνωμένο Βασίλειο, υποστηρίζοντας ότι η προσέγγιση περί αντικειμενικής ευθύνης δεν μπορεί να εφαρμοστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 260 ΣΛΕΕ, συγχέει την υποχρέωση που υπέχει από το άρθρο 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ με την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.
- 36 Εν πάση περιπτώσει, οι περιστάσεις που επικαλείται το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συνιστούν πρακτικές δυσχέρειες δυνάμενες να δικαιολογήσουν τη μη εκτέλεση της απόφασης που διαπίστωσε την παράβαση. Συγκεκριμένα, πρώτον, όσον αφορά τις προβαλλόμενες νομοθετικές καθυστερήσεις, η υποχρέωση του κράτους αυτού να προβεί σε αξιολόγηση των μαρίνων και των εμπορικών λιμένων προκειμένου να καθοριστούν τα ενδεχομένως αναγκαία διορθωτικά μέτρα για την εκτέλεση της εν λόγω απόφασης δεν μπορεί να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους, δύομισι και πλέον έτη μετά την έκδοσή της, το ίδιο κράτος δεν θέσπισε την αναγκαία παράγωγη νομοθεσία για να συμμορφωθεί με τη σχετική απόφαση. Δεύτερον, όσον αφορά τις δυσχέρειες που φέρονται να απορρέουν από τις υποδομές, όπως η ύπαρξη απομακρυσμένων λιμένων ή λιμένων πολύ μικρού μεγέθους στους οποίους δεν υπάρχει επαρκής χώρος για την προμήθεια με καύσιμα, σημανθέντα και μη, η Επιτροπή εκτιμά ότι οι πιθανές αυτές δυσχέρειες φαίνεται να αποτελούν περισσότερο την εξαίρεση παρά τον κανόνα. Εξάλλου, άλλα κράτη μέλη έχουν ήδη ξεπεράσει δυσχέρειες της ίδιας φύσεως. Τρίτον, όσον αφορά την πανδημία COVID-19, η Επιτροπή χορήγησε στο Ηνωμένο Βασίλειο εξαιρετική προθεσμία τεσσάρων μηνών για να απαντήσει στην προειδοποιητική επιστολή, ενώ η προθεσμία είναι συνήθως μόνο δύο μηνών. Επιπλέον, ο αριθμός των κρουσμάτων COVID-19 στο κράτος αυτό βρισκόταν σε ένα από τα χαμηλότερα επίπεδά του το καλοκαίρι του 2020.

- 37 Τέταρτον, αντιθέτως προς ό,τι ισχυρίζεται το Ηνωμένο Βασίλειο, από το έγγραφο της 11ης Σεπτεμβρίου 2020 προκύπτει σαφώς ότι το δικαίωμα χρήσης σημανθέντων καυσίμων καταργείται, στους περισσότερους τομείς, μόλις από τον Απρίλιο του 2022. Η απόκλιση μεταξύ των δεσμεύσεων που ανέλαβε το εν λόγω κράτος να εκτελέσει εγκαίρως την απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση και της έλλειψης απτών αποτελεσμάτων στο εγγύς μέλλον οδήγησε την Επιτροπή να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Μόνον αφού η τελευταία άσκησε προσφυγή βάσει της ως άνω διάταξης, το συγκεκριμένο κράτος δεσμεύθηκε να θεσπίσει την αναγκαία παράγωγη νομοθεσία.
- 38 Πέμπτον, κακώς το Ηνωμένο Βασίλειο επικαλείται το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι η διαδικασία λόγω παραβάσεως που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση αφορούσε την εσφαλμένη μεταφορά οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο και όχι παράλειψη κοινοποίησης των μέτρων μεταφοράς.
- 39 Με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, το Ηνωμένο Βασίλειο αντιτείνει, πρώτον, ότι ο δημοσιονομικός νόμος του 2020 του παρέσχε τη δυνατότητα, από την έναρξη ισχύος του την 1η Οκτωβρίου 2021, να συμμορφωθεί με την οδηγία 95/60.
- 40 Δεύτερον, υποστηρίζει ότι παράβαση του άρθρου 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ δεν μπορεί να προκύπτει από το γεγονός και μόνον ότι δεν θέσπισε τα αναγκαία μέτρα πριν από τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε με την προειδοποιητική επιστολή, διότι άλλως θα παρεχόταν στην Επιτροπή η εξουσία, την οποία δεν της απονέμει η διάταξη αυτή, να τάσσει την προθεσμία εκτέλεσης αποφάσεως του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση. Εξάλλου, στο πλαίσιο της ασκήσεως της διακριτικής του ευχέρειας, το εν λόγω θεσμικό όργανο δεν μπορεί, χωρίς να παραβιάσει τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της αναλογικότητας, να προσφύγει στο Δικαστήριο, δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, όποτε το επιθυμεί και χωρίς να εξετάζει αν η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου ήταν «δυνατή». Επιπλέον, πρέπει να γίνει δεκτή η παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, καθόσον οι προθεσμίες που έταξε η Επιτροπή σε άλλα κράτη μέλη για να συμμορφωθούν με απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώθηκε παράβαση ήταν, σε ορισμένες περιπτώσεις, σημαντικά μεγαλύτερες από την ταχθείσα εν προκειμένω προθεσμία.
- 41 Τέλος, τρίτον, η Επιτροπή παραμόρφωσε τα επιχειρήματα του Ηνωμένου Βασιλείου σχετικά με τις επίμαχες πρακτικές δυσχέρειες, τις οποίες δεν αντιμετώπισε προσηκόντως. Επιπροσθέτως, προσέφυγε στο Δικαστήριο στηριζόμενη σε εσφαλμένη ερμηνεία του εγγράφου της 11ης Σεπτεμβρίου 2020. Το έγγραφο αυτό δεν αναφέρει, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή, ότι η απαγόρευση χρήσης σημανθέντων καυσίμων για τα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής ισχύει μόνον από τον Απρίλιο του 2022, αλλά διευκρινίζει ότι τροποποιήσεις που βαίνουν πέραν των απαιτήσεων που απορρέουν από την απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση θα άρχιζαν να ισχύουν από την ημερομηνία αυτή.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 42 Κατά το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, εάν η Επιτροπή κρίνει ότι το κράτος μέλος δεν έλαβε τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου, μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο αφού παράσχει στο κράτος αυτό τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του, προσδιορίζοντας το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού ή της χρηματικής ποινής που οφείλει να καταβάλει το κράτος μέλος και το οποίο η Επιτροπή κρίνει κατάλληλο για την περίπτωση.

- 43 Όσον αφορά τη διαδικασία λόγω παραβάσεως δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, επισημαίνεται ότι ως κρίσιμος χρόνος για την εκτίμηση του ζητήματος αν υπήρξε τέτοια παράβαση πρέπει να λογίζεται η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας που τάχθηκε με την προειδοποιητική επιστολή η οποία απεστάλη κατ' εφαρμογήν της ως άνω διάταξης [απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά Ελλάδα (Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων – Σιδηρονικέλιο), C-51/20, EU:C:2022:36, σκέψη 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 44 Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι η διαδικασία λόγω παραβάσεως στηρίζεται στην αντικειμενική διαπίστωση ότι κράτος μέλος δεν τήρησε τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ή από πράξη του παραγωγού δικαίου [απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Αιολικό πάρκο Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, σκέψη 92].
- 45 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τη σκέψη 20 της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή απηύθυνε στις 15 Μαΐου 2020 προειδοποιητική επιστολή στο Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Ως εκ τούτου, η ημερομηνία αναφοράς που μνημονεύεται στη σκέψη 43 της παρούσας απόφασης είναι η ημερομηνία λήξης της ταχθείσας με την ως άνω επιστολή προθεσμίας, ήτοι η 15η Σεπτεμβρίου 2020.
- 46 Είναι προφανές ότι, κατά την ημερομηνία αυτή, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση. Ειδικότερα, μολονότι, κατά την ως άνω ημερομηνία, είχε εκδοθεί ο δημοσιονομικός νόμος του 2020, ο οποίος περιείχε την αναγκαία νομοθετική εξουσιοδότηση ώστε το Ηνωμένο Βασίλειο να συμμορφωθεί με την επίμαχη απόφαση, εντούτοις ο νόμος αυτός τέθηκε σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2021, με αποτέλεσμα, πριν από την ημερομηνία αυτή, να επιτρέπεται η χρήση σημανθέντων καυσίμων για την κίνηση ιδιωτικών σκαφών αναψυχής στο σύνολο της επικράτειάς του.
- 47 Η διαπίστωση αυτή δεν αναιρείται από τα επιχειρήματα του Ηνωμένου Βασιλείου. Όσον αφορά, πρώτον, το επιχείρημα ότι η Επιτροπή οφείλει να αποδείξει ότι ήταν ευλόγως εφικτή η εκτέλεση, από το κράτος αυτό, της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση πριν από την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας που τάχθηκε με την προειδοποιητική επιστολή, αρκεί η επισήμανση ότι, μολονότι, στο πλαίσιο διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, εναπόκειται στην Επιτροπή να παράσχει στο Δικαστήριο τα στοιχεία που είναι αναγκαία για να προσδιοριστεί ο βαθμός συμμορφώσεως του κράτους μέλους σε απόφαση περί διαπίστωσης παράβασης (απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2014, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-196/13, EU:C:2014:2407, σκέψη 48 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), εντούτοις δεν μπορεί να επιβληθεί στην Επιτροπή η υποχρέωση να αποδείξει ότι η εκτέλεση αποφάσεως με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση είναι δυνατή κατά την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας που τάχθηκε με την προειδοποιητική επιστολή του εν λόγω θεσμικού οργάνου προς το οικείο κράτος μέλος.
- 48 Όσον αφορά, δεύτερον, το επιχείρημα του Ηνωμένου Βασιλείου ότι η προειδοποιητική επιστολή και η υπό κρίση προσφυγή ήταν πρόωρες, ιδίως διότι του ήταν αδύνατο, λόγω πρακτικών δυσχερειών, να συμμορφωθεί πλήρως με την απόφαση που διαπίστωσε την παράβαση πριν από τη λήξη της ταχθείσας προθεσμίας, υπενθυμίζεται, κατά πρώτον, ότι, μολονότι το άρθρο 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ δεν καθορίζει την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκτελεστεί η απόφαση με την οποία διαπιστώνεται η παράβαση, εντούτοις το συμφέρον για άμεση και ομοιόμορφη εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης επιτάσσει, κατά πάγια νομολογία, η εκτέλεση

αυτή να αρχίσει αμέσως και να ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατόν [απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Αιολικό πάρκο Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, σκέψη 123 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

- 49 Κατά δεύτερον, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το Ηνωμένο Βασίλειο, από τη νομολογία δεν μπορεί να συναχθεί ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί να επικαλεστεί πρακτικές δυσχέρειες για να δικαιολογήσει τη μη εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου. Ειδικότερα, κατά πάγια νομολογία, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί διατάξεις, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής του έννομης τάξεως προκειμένου να δικαιολογήσει τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης [απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Αιολικό πάρκο Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, σκέψη 89 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 50 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 18 και 20 των προτάσεών του, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η προαναφερθείσα νομολογία αφορά μόνον τις νομικές και πολιτικές δυσχέρειες και ότι, ως εκ τούτου, οι πρακτικές δυσχέρειες θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν τη μη εκτέλεση απόφασης του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ.
- 51 Υπό τις συνθήκες αυτές, εν προκειμένω, η μη εκτέλεση της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση δεν μπορεί να δικαιολογηθεί ούτε από τις εσωτερικές ή πρακτικές δυσχέρειες ούτε από τις ιδιαίτερες περιστάσεις τις οποίες επικαλέστηκε το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη διάρκεια της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, καθώς και κατά τη διάρκεια της παρούσας διαδικασίας και οι οποίες συνδέονται, μεταξύ άλλων, με τη νομοθετική διαδικασία, τις γενικές εκλογές, τις δημόσιες διαβουλεύσεις, τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά, την ποικιλία στο μέγεθος των λιμένων, τις δυσχέρειες προμήθειας τόσο σημανθέντων όσο και μη σημανθέντων καυσίμων, προβληματισμούς οικονομικής φύσεως και ασφάλειας, καθώς και την πανδημία COVID-19.
- 52 Πρέπει επίσης να απορριφθεί η επιχειρηματολογία του Ηνωμένου Βασιλείου κατά την οποία η Επιτροπή, αφενός, παραμόρφωσε τους ισχυρισμούς του σχετικά με τις πρακτικές δυσχέρειες τις οποίες έπρεπε να αντιμετωπίσει στο πλαίσιο εκτέλεσης της εν λόγω απόφασης και, αφετέρου, αντιμετώπισε πλημμελώς τις ως άνω δυσχέρειες.
- 53 Τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα του Ηνωμένου Βασιλείου ότι η τετράμηνη προθεσμία που έταξε η Επιτροπή με την προειδοποιητική επιστολή για την υποβολή παρατηρήσεων σχετικά με την εκτέλεση της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση ήταν μη εύλογη και ανεπαρκής, επισημαίνεται ότι από τη νομολογία προκύπτει ότι οι σκοποί της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, ήτοι η παροχή στο οικείο κράτος μέλος της δυνατότητας να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης και να προβάλει λυσιτελώς τους αμυντικούς του ισχυρισμούς κατά των αιτιάσεων που διατυπώνει η Επιτροπή, επιβάλλουν στην τελευταία να χορηγεί εύλογη προθεσμία στα κράτη μέλη για να απαντήσουν στην προειδοποιητική επιστολή και για να συμμορφωθούν προς την επίμαχη απόφαση για την παράβαση δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ, ή, εν ανάγκη, για να προετοιμάσουν την άμυνά τους, δεδομένου ότι το εύλογο της προθεσμίας που τάχθηκε πρέπει να εκτιμηθεί λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των περιστάσεων που χαρακτηρίζουν τη συγκεκριμένη περίπτωση [βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 16ης Ιουλίου 2020, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), C-549/18, EU:C:2020:563, σκέψη 70 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

- 54 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι η τετράμηνη προθεσμία που χορήγησε η Επιτροπή με την προειδοποιητική επιστολή δεν ήταν ούτε μη εύλογη ούτε ανεπαρκής, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του γεγονότος ότι, συνολικά, παρήλθαν περίπου 23 μήνες μεταξύ της δημοσίευσης της αποφάσεως που διαπίστωσε την παράβαση και της λήξης της εν λόγω προθεσμίας.
- 55 Τέταρτον, στο μέτρο που το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει ότι η υπό κρίση προσφυγή ασκήθηκε πρόωρα, αρκεί να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία, η Επιτροπή διαθέτει, ως θεματοφύλακας των Συνθηκών, δυνάμει του άρθρου 17, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, ΣΕΕ, διακριτική ευχέρεια να αποφασίσει αν είναι σκόπιμο να στραφεί κατά κράτους μέλους και κατά πόσον θα κινήσει τη διαδικασία λόγω παραβάσεως κατά του κράτους αυτού, οι δε λόγοι που καθορίζουν την εν λόγω απόφαση δεν μπορούν να επηρεάσουν το παραδεκτό της προσφυγής ούτε να αποτελέσουν αντικείμενο δικαστικού ελέγχου από το Δικαστήριο [πρβλ. αποφάσεις της 13ης Ιανουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Σλοβενίας (MiFID II), C-628/18, EU:C:2021:1, σκέψεις 47 και 48, και της 8ης Μαρτίου 2022, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Καταπολέμηση της απάτης που συνίσταται στη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής), C-213/19, EU:C:2022:167, σκέψη 203 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 56 Λαμβανομένης υπόψη της εν λόγω διακριτικής ευχέρειας, πρέπει επίσης να απορριφθεί το επιχείρημα του Ηνωμένου Βασιλείου ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχείρισης, στο μέτρο που χορήγησε σε άλλα κράτη μέλη πολύ μεγαλύτερες προθεσμίες από εκείνη που του έταξε για την εκτέλεση της αποφάσεως με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση [πρβλ. απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Σλοβενίας (MiFID II), C-628/18, EU:C:2021:1, σκέψη 53].
- 57 Πέμπτον, όσον αφορά το επιχείρημα του Ηνωμένου Βασιλείου ότι η υπό κρίση προσφυγή στηρίζεται σε ερμηνευτικό σφάλμα της Επιτροπής, το οποίο παραμόρφωσε το περιεχόμενο του εγγράφου της 11ης Σεπτεμβρίου 2020, ακόμη και αν υποτεθεί ότι στο εν λόγω έγγραφο δεν αναφέρεται, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, ότι η απαγόρευση χρήσης σημανθέντος καυσίμου για τα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής θα εφαρμοζόταν μόνον από τον Απρίλιο του 2022, το γεγονός αυτό δεν ασκεί επιρροή για την εκτίμηση του βασίμου της υπό κρίση προσφυγής και δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση τη διαπίστωση που περιλαμβάνεται στη σκέψη 46 της παρούσας απόφασης, κατά την οποία, στις 15 Σεπτεμβρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση.
- 58 Τέλος, έκτον, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το Ηνωμένο Βασίλειο, η Επιτροπή δεν μπορούσε, στο πλαίσιο της προσφυγής που άσκησε στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, να ζητήσει από το Δικαστήριο, δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, να επιβάλει χρηματικές κυρώσεις στο εν λόγω κράτος. Πράγματι, η προσφυγή αυτή δεν ασκήθηκε λόγω του ότι το Ηνωμένο Βασίλειο παρέβη την υποχρέωσή του να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς της οδηγίας 95/60 στο εσωτερικό δίκαιο, αλλά λόγω πλημμελούς μεταφοράς της εν λόγω οδηγίας. Δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο να εξετάσει, στο πλαίσιο ένδικης διαδικασίας κινηθείσας δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, αν κράτος μέλος μετέφερε ορθώς στο εσωτερικό δίκαιο μια οδηγία [πρβλ. απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Οδηγία για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – Ποινικό δίκαιο), C-658/19, EU:C:2021:138, σκέψη 30 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

- 59 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι το Ηνωμένο Βασίλειο, δεδομένου ότι, κατά την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας που τάχθηκε με την προειδοποιητική επιστολή της Επιτροπής, στις 15 Σεπτεμβρίου 2020, δεν έλαβε όλα τα μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπείχε δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

Επί του κατ' αποκοπήν ποσού

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 60 Η Επιτροπή εκτιμά ότι κάθε παρατεταμένη μη εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου συνιστά, αφ' εαυτής, σοβαρή παραβίαση της αρχής της νομιμότητας και της ασφάλειας δικαίου και, ως εκ τούτου, ζητεί, παραπέμποντας στα σημεία 10 επ. της ανακοίνωσης SEC(2005) 1658 τελικό, της 12ης Δεκεμβρίου 2005, με τίτλο «Εφαρμογή του άρθρου [260 ΣΛΕΕ]» (ΕΕ 2007, C 126, σ. 15, στο εξής: ανακοίνωση του 2005) που η ίδια εξέδωσε, να επιβληθεί κατ' αποκοπήν ποσό στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- 61 Η Επιτροπή στηρίζεται στην ανακοίνωση του 2005 και στην ανακοίνωση με τίτλο «Επικαιροποίηση των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των κατ' αποκοπήν ποσών και των χρηματικών ποινών που προτείνονται από την Επιτροπή στο [Δικαστήριο] σε διαδικασίες επί παραβάσει» (ΕΕ 2020, C 301, σ. 1, στο εξής: ανακοίνωση του 2020), προκειμένου να ζητήσει να υπολογιστεί το ως άνω κατ' αποκοπήν ποσό με πολλαπλασιασμό του ημερήσιου ποσού των 35 873,20 ευρώ επί του αριθμού των ημερών που μεσολάβησαν μεταξύ της ημερομηνίας δημοσίευσης της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση και της ημερομηνίας κατά την οποία το Ηνωμένο Βασίλειο συμμορφώθηκε με αυτή. Το ως άνω ημερήσιο ποσό προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό ενιαίου βασικού κατ' αποκοπήν ποσού επί συντελεστή σοβαρότητας και συντελεστή «n». Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι το κατ' αποκοπήν ποσό που προκύπτει κατ' αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από 8 901 000 ευρώ.
- 62 Πρώτον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, από την ανακοίνωση του 2020 προκύπτει, αφενός, ότι το ενιαίο βασικό κατ' αποκοπήν ποσό καθορίζεται σε 1 052 ευρώ και, αφετέρου, ότι ο συντελεστής «n» που ελήφθη υπόψη για να εξασφαλιστεί το αποτρεπτικό αποτέλεσμα της κύρωσης ανέρχεται, για το Ηνωμένο Βασίλειο, σε 3,41.
- 63 Δεύτερον, όσον αφορά τη σοβαρότητα της παράβασης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο σκοπός που επιδιώκει η οδηγία 95/60 είναι να συμπληρώσει την οδηγία 2003/96 και να προάγει την ολοκλήρωση και την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, καθιστώντας δυνατό τον ευχερή και ταχύ προσδιορισμό του πετρελαίου ντήζελ που δεν φορολογείται με πλήρη συντελεστή. Το Ηνωμένο Βασίλειο, παραλείποντας να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να αποτρέψει την κατάχρηση των σημανθέντων προϊόντων, κατέστησε δυσχερές, αν όχι αδύνατο, για τις αρχές των άλλων κρατών μελών, ιδίως εκείνων που έχουν γειτονικά ύδατα με το εν λόγω κράτος, να καθορίζουν αν ένα ιδιωτικό σκάφος αναψυχής που εφοδιάζεται με σημανθέντα καύσιμα στους λιμένες του Ηνωμένου Βασιλείου και στη συνέχεια φθάνει στα ύδατα των κρατών μελών μεταφέρει καύσιμα που φορολογούνται νομίμως με πλήρη συντελεστή στο Ηνωμένο Βασίλειο. Επιπλέον, από το έγγραφο της Κυβερνήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου της 15ης Ιουλίου 2019, με τίτλο «*Implementation of the Court of Justice of the European Union (CJEU) judgment on diesel fuel used in private pleasure craft*» [εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) σχετικά με τη χρήση πετρελαίου ντήζελ για ιδιωτικά σκάφη αναψυχής], με το οποίο ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση στο κράτος αυτό, προκύπτει ότι

σημαντικός αριθμός ιδιωτικών σκαφών αναψυχής επηρεάστηκε από το γεγονός ότι το εν λόγω κράτος δεν είχε λάβει τα αναγκαία μέτρα. Ως εκ τούτου, πρέπει να εφαρμοστεί συντελεστής σοβαρότητας 10 στα 20.

- 64 Το Ηνωμένο Βασίλειο αντιτείνει ότι, ακόμη και στην περίπτωση που το Δικαστήριο διαπιστώσει τη μη εκτέλεση της αποφάσεως με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, δεν πρέπει να του επιβληθεί καμία χρηματική κύρωση και, επικουρικός, ότι η κύρωση αυτή πρέπει να περιοριστεί σε κατ' αποκοπήν ποσό που δεν υπερβαίνει τις 250 000 ευρώ.
- 65 Όσον αφορά τη σοβαρότητα της παραβάσεως και την ικανότητα πληρωμής του κράτους μέλους, πρέπει, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, να λαμβάνονται υπόψη, αφενός, οι συνέπειες που έχει η παράλειψη εκτελέσεως της επίμαχης απόφασης περί διαπίστωσης παράβασης επί των ιδιωτικών και δημοσίων συμφερόντων και, αφετέρου, το επείγον του εξαναγκασμού του οικείου κράτους μέλους σε συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του (πρβλ. αποφάσεις της 12ης Ιουλίου 2005, Επιτροπή κατά Γαλλίας, C-304/02, EU:C:2005:444, σκέψη 104, της 14ης Μαρτίου 2006, Επιτροπή κατά Γαλλίας, C-177/04, EU:C:2006:173, σκέψη 62, και της 10ης Ιανουαρίου 2008, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, C-70/06, EU:C:2008:3, σκέψη 39).
- 66 Όσον αφορά, σε πρώτο στάδιο, τη σοβαρότητα της παράλειψης εκτέλεσης, δεν μπορεί παρά να πρόκειται για περιορισμένη παράβαση, πολύ μικρής σοβαρότητας, οπότε θα πρέπει να ακολουθηθεί προσέγγιση ανάλογη εκείνης που δέχθηκε το Δικαστήριο με την απόφαση της 10ης Ιανουαρίου 2008, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας (C-70/06, EU:C:2008:3), και, ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτός συντελεστής σοβαρότητας που δεν υπερβαίνει το 3.
- 67 Πρώτον, το Ηνωμένο Βασίλειο επισημαίνει ότι το δικόγραφο της προσφυγής της Επιτροπής δεν περιέχει καμία ανάλυση της σημασίας του κανόνα της Ένωσης που αποτέλεσε αντικείμενο της επίμαχης παράβασης.
- 68 Δεύτερον, η Επιτροπή οφείλει να αποδείξει όχι μόνον την ύπαρξη μη εκτέλεσης δικαστικής απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, αλλά και τις συνέπειες της μη εκτέλεσης για την εσωτερική αγορά και για τα γενικά και ειδικά συμφέροντα. Κατά το Ηνωμένο Βασίλειο, οι παραβάσεις της οδηγίας 95/60 έχουν εξαιρετικά περιορισμένες συνέπειες επί των εν λόγω συμφερόντων, λαμβανομένου υπόψη του πλήρους συστήματος που η οδηγία αυτή καθιέρωσε για να εξακριβώνεται εάν οι χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής κατέβαλαν το κατάλληλο ποσό του φόρου. Επομένως, δεν υφίσταται ούτε απώλεια φορολογικών εσόδων ούτε ζημία για την εσωτερική αγορά. Επιπλέον, όσον αφορά τις δυσχέρειες που επικαλείται η Επιτροπή ως προς το ότι τα λοιπά κράτη μέλη πρέπει να εξακριβώνουν ότι ο φόρος καταβλήθηκε προσηκόντως στο Ηνωμένο Βασίλειο, το εν λόγω κράτος ισχυρίζεται, αφενός, ότι οι δυσχέρειες αυτές δεν τεκμηριώνονται από κανένα αποδεικτικό στοιχείο και, αφετέρου, ότι το σύστημα επαλήθευσης που το ίδιο εφάρμοσε μπορούσε να χρησιμοποιηθεί από τις αρχές των λοιπών κρατών μελών.
- 69 Επιπροσθέτως, ο βαθμός μη συμμόρφωσης είναι πολύ χαμηλός στο μέτρο που στο Ηνωμένο Βασίλειο χρησιμοποιήθηκε λιγότερο από το 0,2 % των σημανθέντων καυσίμων για την κίνηση των ιδιωτικών σκαφών αναψυχής από το 2017 έως το 2019.
- 70 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου στις 31 Δεκεμβρίου 2020, η υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου να συμμορφωθεί με την απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση αφορά πλέον μόνον τη Βόρεια Ιρλανδία. Το Ηνωμένο Βασίλειο ισχυρίζεται συναφώς ότι ο αριθμός των ιδιωτικών σκαφών αναψυχής στη

Βόρεια Ιρλανδία εκτιμάται σε 1 500 και ότι μόνον 132 λίτρα σημανθέντος καυσίμου παραδόθηκαν στους χρήστες των σκαφών αυτών κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 1ης Ιανουαρίου και 22ας Μαρτίου 2021.

- 71 Τρίτον, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το Δικαστήριο συνεκτιμά τη δυσκολία συμμόρφωσης για τον καθορισμό της σοβαρότητας της παραβάσεως. Εξάλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο, διεξάγοντας δημόσια διαβούλευση το 2019 και θεσπίζοντας την επίμαχη πρωτογενή νομοθεσία, πραγματοποίησε σημαντική πρόοδο μετά την έκδοση της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση. Επιπλέον, ενήργησε καλόπιστα καθόσον ενημέρωνε τακτικά την Επιτροπή για τα ληφθέντα μέτρα. Πρέπει επίσης να συνεκτιμηθεί το γεγονός ότι πρόκειται για την πρώτη προσφυγή που ασκήθηκε κατά του κράτους αυτού λόγω μη εκτέλεσης απόφασης του Δικαστηρίου.
- 72 Όσον αφορά, σε δεύτερο στάδιο, τη διάρκεια της παραβάσεως, η περίοδος μη εκτέλεσης αρχίζει από τη στιγμή που το Δικαστήριο κρίνει ότι ήταν πρακτικώς δυνατή η εκτέλεση της αποφάσεως με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση. Συγκεκριμένα, από την απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου (C-576/11, EU:C:2013:773), προκύπτει ότι, για την εκτίμηση της διάρκειας αυτής, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι πρακτικές δυσχέρειες.
- 73 Σε τρίτο στάδιο, το Ηνωμένο Βασίλειο επισημαίνει επίσης ότι ο συντελεστής «n» 3,41, ο οποίος επελέγη με την ανακοίνωση του 2020, είναι υπερβολικός.
- 74 Πρώτον, η ικανότητα πληρωμής δεν μπορεί πλέον να βασίζεται στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (στο εξής: ΑΕγχΠ) του Ηνωμένου Βασιλείου στο σύνολό του, δεδομένου ότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την οδηγία 95/60 και το άρθρο 260 ΣΛΕΕ δεν ισχύουν πλέον για το Ηνωμένο Βασίλειο, από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, αλλά μόνον για τη Βόρεια Ιρλανδία. Πάντως, η οικονομία της Βόρειας Ιρλανδίας αντιπροσώπευε περίπου το 2,28 % της οικονομίας του Ηνωμένου Βασιλείου για το έτος 2018, οπότε ο συντελεστής «n» έπρεπε να προσαρμοστεί αναλόγως. Συναφώς, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της υπό κρίση υποθέσεως και εκείνης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2012, Επιτροπή κατά Ισπανίας (C-610/10, EU:C:2012:781), με την οποία το Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα του Βασιλείου της Ισπανίας ότι έπρεπε να ληφθεί υπόψη μόνον το ΑΕγχΠ της Χώρας των Βάσκων, δεδομένου ότι η παράβαση των κανόνων της Ένωσης αφορούσε αποκλειστικά το συγκεκριμένο τμήμα της Ισπανίας. Ειδικότερα, στην υπόθεση εκείνη, οι κανόνες της Ένωσης εφαρμόζονταν στην Ισπανία στο σύνολό της, ενώ, εν προκειμένω, η οδηγία 95/60 εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο μόνον όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία. Εξάλλου, στο μέτρο που η Επιτροπή έκρινε ότι ο συντελεστής «n» θα έπρεπε να υπολογιστεί εκ νέου μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, θα ήταν αντιφατικό να συνεχίζεται να συνεκτιμάται το συνολικό ΑΕγχΠ του Ηνωμένου Βασιλείου μετά την ως άνω περίοδο.
- 75 Δεύτερον, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει πλέον καμία έδρα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- 76 Τρίτον, το Δικαστήριο πρέπει να συνεκτιμήσει τις πιο πρόσφατες πληροφορίες για το ΑΕγχΠ. Συναφώς, ο εκπρόσωπος του Ηνωμένου Βασιλείου διευκρίνισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι, όσον αφορά το έτος 2020, το ΑΕγχΠ του κράτους ανερχόταν σε 2 156 073 εκατομμύρια λίρες στερλίνες (GBP) (περίπου 2 423 426 εκατομμύρια ευρώ).
- 77 Με το υπόμνημα απαντήσεως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει στο Ηνωμένο Βασίλειο κύρωση υψηλότερη από εκείνη που η ίδια πρότεινε.

- 78 Πρώτον, όσον αφορά τη σοβαρότητα της παραβάσεως, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η σαφήνεια της παραβιασθείσας υποχρέωσης έχει ιδιαίτερη σημασία για την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης. Ομοίως, το ζήτημα δεν είναι τόσο αν το Ηνωμένο Βασίλειο τήρησε τον σκοπό της οδηγίας 2003/96, αλλά αν συμμορφώθηκε με τη σαφή και αναγκαία υποχρέωση που προβλέπει η οδηγία 95/60 περί καταργήσεως του δικαιώματος των ιδιωτικών σκαφών αναψυχής να χρησιμοποιούν σημανθέντα καύσιμα. Εξάλλου, δεν εναπόκειται στην Επιτροπή να αποδείξει ότι πράγματι επήλθαν οι συνέπειες της παράβασης.
- 79 Επιπροσθέτως, κατά την Επιτροπή, σημασία έχει μόνον το γεγονός ότι τα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής είχαν πρόσβαση στα ύδατα πολλών κρατών μελών κάνοντας χρήση σημανθέντων καυσίμων, τα οποία οι αρχές των κρατών αυτών ευλόγως υπέθεσαν ότι δεν είχαν φορολογηθεί.
- 80 Εξάλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο καθυστέρησε δύο φορές τη θέσπιση της σχετικής παράγωγης νομοθεσίας. Επιπλέον, μόνο μετά την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής το εν λόγω κράτος προέβλεψε την σχετική θέσπιση. Τέλος, η Επιτροπή συνεκτίμησε το γεγονός ότι πρόκειται για την πρώτη διαδικασία που αφορά μη εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου κατά του Ηνωμένου Βασιλείου.
- 81 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή υποστήριξε ότι δεν έπρεπε να μειωθεί ο συντελεστής σοβαρότητας λόγω της μείωσης του εδαφικού πεδίου της παράβασης, δεδομένου ότι η μείωση αυτή οφειλόταν στη Συμφωνία αποχώρησης και όχι σε μέτρα που έλαβε το Ηνωμένο Βασίλειο προς εκτέλεση της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση.
- 82 Δεύτερον, όσον αφορά τη διάρκεια της παραβάσεως, δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη πρακτικές δυσχέρειες ούτε το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο καλόπιστα κατέβαλε προσπάθειες.
- 83 Τρίτον, όσον αφορά τον συντελεστή «n», η Επιτροπή υπενθυμίζει, κατά πρώτον, ότι η παρούσα διαδικασία κινήθηκε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και ότι, δυνάμει των άρθρων 127 και 131 της Συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθούσε να είναι υπεύθυνο, στο σύνολό του, για την εφαρμογή και τη συμμόρφωση με το δίκαιο της Ένωσης κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου.
- 84 Κατά δεύτερον, ο αριθμός των εδρών που διαθέτει ένα κράτος μέλος στο Κοινοβούλιο χρησιμοποιείται ως μεταβλητή για τον καθορισμό του συντελεστή «n», διότι αποτελεί χρήσιμη ένδειξη για το μέγεθός του, οπότε το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει πλέον έδρα στο Κοινοβούλιο δεν ασκεί επιρροή και αποτελεί, εξάλλου, άμεση συνέπεια της Συμφωνίας αποχώρησης που υπεγράφη. Η Επιτροπή υποστηρίζει, εν πάση περιπτώσει, ότι το κράτος αυτό εκπροσωπούσαν στο Κοινοβούλιο κατά τον χρόνο που διαπιστώθηκε η παράβαση, κατά τη διάρκεια του έτους 2018.
- 85 Κατά τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα του Ηνωμένου Βασιλείου ότι ο συντελεστής «n» έπρεπε να μειωθεί για οικονομικούς λόγους, η Επιτροπή επισήμανε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι τα αριθμητικά στοιχεία που κοινοποίησε το Ηνωμένο Βασίλειο για το έτος 2020 μπορούσαν να θεωρηθούν αξιόπιστα. Επιπλέον, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Προσαρμογή του υπολογισμού των κατ' αποκοπήν ποσών και των ημερήσιων χρηματικών ποινών που προτείνονται από την Επιτροπή σε διαδικασίες επί παραβάσει ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου» (ΕΕ 2021, C 129, σ. 1, στο εξής: ανακοίνωση του 2021), ο συντελεστής «n» θα έπρεπε πλέον να καθοριστεί σε 3,70 για τις παραβάσεις που διέπραξε το εν λόγω κράτος και το ελάχιστο κατ' αποκοπήν ποσό σε 8 215 000 ευρώ.

- 86 Με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, το Ηνωμένο Βασίλειο επισημαίνει ότι θα συμμορφωθεί με την οδηγία 95/60 την 1η Οκτωβρίου 2021. Επομένως, η Επιτροπή δεν μπορεί να συναγάγει την επιβολή χρηματικών κυρώσεων, δεδομένου ότι από την απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, Επιτροπή κατά Ελλάδα (C-584/14, EU:C:2016:636, σκέψη 70), προκύπτει ότι οι κυρώσεις αυτές αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της ταχείας εκτέλεσης απόφασης του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, σε περίπτωση εξακολούθησης της παραβάσεως.
- 87 Πρώτον, όσον αφορά τη σοβαρότητα της παράβασης, το Ηνωμένο Βασίλειο αντικρούει το επιχείρημα της Επιτροπής ότι από την πρώτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 95/60 προκύπτει ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την εν λόγω οδηγία πρέπει να θεωρηθούν σημαντικές. Συγκεκριμένα, αφενός, όπως προκύπτει από την απόφαση της 25ης Ιουνίου 2013, Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας (C-241/11, EU:C:2013:423, σκέψη 54), οι επισημάνσεις μιας αιτιολογικής σκέψης έχουν μικρή αναλυτική αξία για την εκτίμηση της σημασίας ενός κανόνα σε σχέση με άλλους κανόνες της Ένωσης και, αφετέρου, πολλές οδηγίες περιέχουν αντίστοιχη διατύπωση.
- 88 Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί υπόψη ο τελικός σκοπός που επιδιώκει η οδηγία 95/60, ο οποίος συνίσταται στη θέσπιση εναρμονισμένου συστήματος επιβολής των ειδικών φόρων κατανάλωσης επί του πετρελαίου ντήζελ. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή συγχέει το ζήτημα της συμμόρφωσης με την ως άνω οδηγία με το ζήτημα των παραγόντων που είναι κρίσιμοι για την εκτίμηση της σοβαρότητας της μη συμμόρφωσης.
- 89 Εξάλλου, είναι καθοριστικής σημασίας το γεγονός ότι τα σημανθέντα καύσιμα που παραδίδονταν στους χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής στο Ηνωμένο Βασίλειο αντιπροσώπευαν το 0,2 % των σημανθέντων καυσίμων που διατίθεντο εντός του κράτους αυτού και ότι τα καύσιμα που παραδίδονταν στους αντίστοιχους χρήστες στη Βόρεια Ιρλανδία ανέρχονταν στο 0,02 % της αγοράς του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τους μήνες Ιούνιο έως Αύγουστο του 2019.
- 90 Ομοίως, το γεγονός ότι η Επιτροπή, αφενός, έκανε μνεία μόνο σε μη τεκμηριωμένα δημοσιεύματα του Τύπου, σε ένα μόνο κράτος μέλος, σχετικά με πρόστιμα που επιβάλλονταν σε χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής του Ηνωμένου Βασιλείου και, αφετέρου, δεν προσκόμισε κανένα αποδεικτικό στοιχείο σχετικά με την επιβολή ενός τέτοιου προστίμου από τον Μάιο του 2018 καταδεικνύει ότι η μη συμμόρφωση με την οδηγία 95/60 είναι κρίσιμη σε περιορισμένο βαθμό. Από την απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας (C-457/07, EU:C:2009:531, σκέψη 98), προκύπτει ότι, όπως στην παρούσα υπόθεση, όταν ένα κράτος μέλος υποβάλλει λεπτομερείς πληροφορίες που αποδεικνύουν περιορισμένη ή και ανύπαρκτη επιρροή μιας παράβασης, εναπόκειται στην Επιτροπή να υποδείξει τους λόγους για τους οποίους το Δικαστήριο πρέπει να κάνει δεκτή τη θέση της. Τέλος, η Επιτροπή δεν μπορεί να στηριχθεί στην αρχική παράβαση για να αμφισβητήσει την καλή πίστη του εν λόγω κράτους μέλους.
- 91 Δεύτερον, όσον αφορά τον συντελεστή «n», πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι το δίκαιο της Ένωσης εφαρμόζεται πλέον στο Ηνωμένο Βασίλειο μόνον όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία, η οποία, όπως υποστήριξε το Ηνωμένο Βασίλειο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αντιπροσώπευε το 2,25 % του ΑΕγχΠ του Ηνωμένου Βασιλείου το 2020. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο πρέπει να στηριχθεί στο μέγεθος της οικονομίας του εδάφους επί του οποίου εφαρμόζεται το δίκαιο της Ένωσης κατά τον χρόνο που θα εκδοθεί η απόφαση στην υπό κρίση υπόθεση.

- 92 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Ηνωμένο Βασίλειο υποστήριξε επίσης ότι, μετά την αποχώρησή του από την Ένωση, βρισκόταν σε διαφορετική κατάσταση σε σχέση με τα κράτη μέλη, οπότε πρέπει να τύχει διαφορετικής μεταχείρισης, ιδίως όσον αφορά τον συντελεστή «n», και να μειωθεί το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 93 Προκαταρκτικώς, διαπιστώνεται ότι, μολονότι, την 1η Οκτωβρίου 2021, το Ηνωμένο Βασίλειο έθεσε τέρμα στην παράβαση της υποχρέωσής του να εκτελέσει πλήρως την απόφαση που διαπίστωσε την παράβαση και, ως εκ τούτου, ότι, εν προκειμένω, η παράβαση δεν συνεχίζεται μέχρι την εξέταση των πραγματικών περιστατικών από το Δικαστήριο, εντούτοις, όπως προκύπτει από τη σκέψη 27 της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή διατήρησε το αίτημά της να υποχρεωθεί το κράτος αυτό στην καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού.
- 94 Επισημαίνεται, συναφώς, ότι προσφυγή με την οποία η Επιτροπή ζητεί την επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού δεν μπορεί να απορριφθεί για τον λόγο και μόνον ότι έχει ως αντικείμενο παράβαση η οποία, μολονότι διήρκεσε για κάποιο χρονικό διάστημα, ωστόσο έχει τερματισθεί κατά την ημερομηνία κατά την οποία το Δικαστήριο εξετάζει τα επίδικα πραγματικά περιστατικά [απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Σλοβενίας (MiFID II), C-628/18, EU:C:2021:1, σκέψη 70].
- 95 Υπενθυμίζεται, κατά κύριο λόγο, ότι απόκειται στο Δικαστήριο να επιβάλλει, σε κάθε υπόθεση και ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις της ενώπιόν του διαφοράς, καθώς και ανάλογα με τον βαθμό πειθούς και αποτροπής που κρίνει απαραίτητο, τις κατάλληλες χρηματικές κυρώσεις προκειμένου ιδίως να προλάβει την επανάληψη ανάλογων παραβάσεων του δικαίου της Ένωσης [απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά Ελλάδας (Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων – Σιδηρονικέλιο), C-51/20, EU:C:2022:36, σκέψη 86 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 96 Η επιβολή της υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού και ο καθορισμός του ύψους του ποσού αυτού πρέπει, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, να αποφασίζονται βάσει του συνόλου των κρίσιμων στοιχείων που συνδέονται τόσο με τα χαρακτηριστικά της διαπιστωθείσας παράβασης όσο και με τη συμπεριφορά του κράτους μέλους το οποίο αφορά η διαδικασία που κινήθηκε δυνάμει του άρθρου 260 ΣΛΕΕ. Συναφώς, η ως άνω διάταξη παρέχει στο Δικαστήριο ευρεία εξουσία εκτιμήσεως προκειμένου να κρίνει κατά πόσον πρέπει να επιβάλει μια τέτοια κύρωση και να καθορίσει, ενδεχομένως, το ύψος της. Επιπροσθέτως, στο Δικαστήριο απόκειται, κατά την άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει, να καθορίζει το ύψος αυτού του κατ' αποκοπήν ποσού κατά τρόπον ώστε να είναι, αφενός, προσαρμοσμένο στις περιστάσεις και, αφετέρου, ανάλογο προς τη διαπραχθείσα παράβαση. Μεταξύ των κρίσιμων, συναφώς, παραγόντων περιλαμβάνονται, ιδίως, η σοβαρότητα της διαπιστωθείσας παράβασης, το χρονικό διάστημα για το οποίο εξακολούθησε η παράβαση από τη δημοσίευση της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η τέλεσή της, καθώς και η ικανότητα πληρωμής του οικείου κράτους μέλους [πρβλ. απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Αιολικό πάρκο Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, σκέψεις 113 και 114 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 97 Πρώτον, όσον αφορά τη σοβαρότητα της παραβάσεως, πρέπει να υπομνησθεί η σημασία του παραβιασθέντος κανόνα για την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς, ο οποίος, όπως προκύπτει από την απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά Ελλάδας (Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων – Σιδηρονικέλιο) (C-51/20, EU:C:2022:36, σκέψη 98), αποτελεί μία από τις ουσιώδεις αποστολές που ανατίθενται στην Ένωση δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 3, ΣΕΕ.

- 98 Συναφώς, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 44 και 46 της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, αφενός, δυνάμει του άρθρου 1 της οδηγίας 95/60, σε συνδυασμό με την τρίτη αιτιολογική σκέψη της, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εφαρμόζουν σύστημα φορολογικής σήμανσης όπως το προβλεπόμενο από την οδηγία αυτή, ιδίως στο πετρέλαιο ντήζελ που δεν φορολογείται με πλήρη συντελεστή και, αφετέρου, ο σκοπός που επιδιώκεται με την εν λόγω οδηγία, ήτοι η συμπλήρωση της οδηγίας 2003/96 και η διευκόλυνση της υλοποίησης και της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς μέσω του ευχερούς και ταχέως προσδιορισμού του πετρελαίου ντήζελ που δεν υπόκειται σε πλήρη φορολογικό συντελεστή, δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί αν τα κράτη μέλη είχαν τη δυνατότητα να επιτρέπουν τη χρήση της φορολογικής σήμανσης και για το πετρέλαιο ντήζελ που προορίζεται για χρήσεις υποκειμένες σε κανονικό φορολογικό συντελεστή.
- 99 Εξάλλου, τα μέτρα που προβλέπει η οδηγία 95/60 είναι, σύμφωνα με την πρώτη αιτιολογική σκέψη της, όχι μόνον αναγκαία, αλλά και απαραίτητα για την επίτευξη των στόχων της εσωτερικής αγοράς.
- 100 Βεβαίως, το Ηνωμένο Βασίλειο ισχυρίζεται ότι έχει θεσπίσει πλήρες σύστημα που επιτρέπει να εξακριβώνεται αν το κατάλληλο ποσό του φόρου καταβλήθηκε από τους χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής και ότι το εν λόγω σύστημα θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιηθεί από τις αρχές των κρατών μελών, στο πλαίσιο μεταγενέστερων ελέγχων οι οποίοι, εν πάση περιπτώσει, δεν αποτελούν τον κύριο σκοπό της οδηγίας 95/60.
- 101 Τούτου δοθέντος, αρκεί να υπομνησθεί, συναφώς, ότι, στις σκέψεις 52 και 53 της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, το Δικαστήριο έκρινε ότι η φορολογική σήμανση του πετρελαίου ντήζελ που απαλλάσσεται ή φορολογείται με μειωμένο συντελεστή, όπως προβλέπει η οδηγία 95/60, αποσκοπεί ακριβώς στη διευκόλυνση των ελέγχων της πραγματικής καταβολής των κατάλληλων ειδικών φόρων κατανάλωσης εντός του κράτους μέλους όπου το προϊόν τέθηκε σε ανάλωση από τις φορολογικές αρχές άλλου κράτους μέλους και ότι δεν έχει σημασία αν υφίστανται άλλα μέσα ελέγχου, όπως η προσκόμιση αποδείξεως πληρωμής της διαφοράς μεταξύ των ειδικών φόρων κατανάλωσης, την οποία προτείνει το Ηνωμένο Βασίλειο.
- 102 Εξάλλου, υπενθυμίζεται επίσης ότι η υποχρέωση λήψης εθνικών μέτρων για τη διασφάλιση της πλήρους μεταφοράς οδηγίας αποτελεί ουσιώδη υποχρέωση των κρατών μελών προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης και ότι, επομένως, η παράβαση της υποχρέωσης αυτής πρέπει να θεωρηθεί ως αρκετά σοβαρή [βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Οδηγία για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – Ποινικό δίκαιο), C-658/19, EU:C:2021:138, σκέψη 64 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 103 Όσον αφορά τον ισχυρισμό του Ηνωμένου Βασιλείου ότι η σοβαρότητα της παράβασης είναι αμελητέα λόγω του ότι τα σημανθέντα καύσιμα που προμηθεύονται οι χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής στο Ηνωμένο Βασίλειο αντιπροσώπευαν το 0,2 % των σημανθέντων καυσίμων που διανεμήθηκαν εντός του κράτους αυτού, επιβάλλεται η διαπίστωση, στην οποία προέβη και η Επιτροπή, ότι η επίμαχη παράβαση ήταν ικανή να πλήξει σημαντικό αριθμό χρηστών ιδιωτικών σκαφών αναψυχής και, ως εκ τούτου, να βλάψει τα οικεία ιδιωτικά και δημόσια συμφέροντα. Πράγματι, τόσο οι Βρετανοί πολίτες που επιθυμούσαν να μεταβούν στα ύδατα των γειτονικών κρατών μελών του Ηνωμένου Βασιλείου όσο και οι πολίτες των γειτονικών αυτών κρατών μελών που επιθυμούσαν να μεταβούν στα ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου και έπρεπε να ανεφοδιάζονται

με σημανθέντα καύσιμα πριν επιστρέψουν στα ύδατα των κρατών μελών διέτρεχαν τον κίνδυνο να εκτεθούν σε δυσχέρειες κατά τη διενέργεια ελέγχων από τις αρχές των κρατών μελών και, ιδίως, να τους επιβληθούν πρόστιμα.

- 104 Επιπλέον, το ίδιο το Ηνωμένο Βασίλειο επισήμανε με τις γραπτές παρατηρήσεις του ότι η απαγόρευση των σημανθέντων καυσίμων για την κίνηση των εν λόγω σκαφών είχε σημαντικές πρακτικές συνέπειες, επισήμανση η οποία θα στερούνταν νοήματος αν η προς τον σκοπό αυτόν προμνημονευθείσα ποσότητα σημανθέντων καυσίμων ήταν αμελητέα. Εξάλλου, από το έγγραφο της 15ης Ιουλίου 2019, με τίτλο «*Implementation of the Court of Justice of the European Union (CJEU) judgment on diesel fuel used in private pleasure craft*», δυνάμει του οποίου πραγματοποιήθηκε δημόσια διαβούλευση στο Ηνωμένο Βασίλειο, προκύπτει ότι το κράτος αυτό διέθετε σημαντικό αριθμό ιδιωτικών σκαφών αναψυχής και ότι για την κίνησή τους χρησιμοποιούνταν σημαντική ποσότητα σημανθέντων καυσίμων.
- 105 Όσον αφορά τις ενδεχόμενες ελαφρυντικές περιστάσεις που επικαλείται το Ηνωμένο Βασίλειο, πρώτον, λαμβανομένων υπόψη των σκέψεων 49 έως 51 της παρούσας απόφασης, πρέπει να απορριφθεί η επιχειρηματολογία του κράτους αυτού κατά την οποία η παρούσα παράβαση είναι πολύ μικρής σοβαρότητας λόγω των επίμαχων πρακτικών δυσχερειών. Ειδικότερα, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως υπενθυμίσει ότι, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της σοβαρότητας της παραβάσεως, το κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεσθεί διατάξεις, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής του έννομης τάξης για να δικαιολογήσει τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης (πρβλ. αποφάσεις της 4ης Δεκεμβρίου 2014, Επιτροπή κατά Σουηδίας, C-243/13, EU:C:2014:2413, σκέψη 53, της 13ης Ιουλίου 2017, Επιτροπή κατά Ισπανίας, C-388/16, EU:C:2017:548, σκέψη 41, και της 25ης Ιουλίου 2018, Επιτροπή κατά Ισπανίας, C-205/17, EU:C:2018:606, σκέψη 62).
- 106 Δεύτερον, όσον αφορά το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο, κατά τη διάρκεια της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, γνωστοποιούσε τακτικά στην Επιτροπή τα μέτρα που σκόπευε να λάβει προκειμένου να συμμορφωθεί με την απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση, υπενθυμίζεται ότι τα κράτη μέλη υπέχουν εν πάση περιπτώσει υποχρέωση καλόπιστης συνεργασίας με την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, όπερ συνεπάγεται ότι κάθε κράτος μέλος υποχρεούται να διευκολύνει το θεσμικό όργανο στην εκπλήρωση της αποστολής του, η οποία συνίσταται, σύμφωνα με το άρθρο 17 ΣΕΕ, στο να μεριμνά, ως θεματοφύλακας των Συνθηκών, για την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου [απόφαση της 8ης Μαρτίου 2022, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Καταπολέμηση της απάτης που συνίσταται στη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής), C-213/19, EU:C:2022:167, σκέψη 527].
- 107 Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο εκτίμησης της σοβαρότητας της παράβασης, μόνον μια συνεργασία με την Επιτροπή η οποία θα χαρακτηριζόταν από ενέργειες που μαρτυρούν την πρόθεση συμμόρφωσης το συντομότερο δυνατόν με την επίμαχη απόφαση περί διαπιστώσεως παραβάσεως που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ θα μπορούσε να ληφθεί υπόψη ως ελαφρυντική περίπτωση.
- 108 Εν προκειμένω, το Ηνωμένο Βασίλειο, αντιθέτως προς όσα είχε επισημάνει στην Επιτροπή με το από 19 Δεκεμβρίου 2018 έγγραφό του, δεν προέβη, κατά τα έτη 2019 και 2020, στις αναγκαίες νομοθετικές τροποποιήσεις προκειμένου να συμμορφωθεί με την απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση. Εξάλλου, στο μέτρο που το εν λόγω κράτος ανέφερε, στο από 11 Σεπτεμβρίου 2020 έγγραφό του, ότι η απόφαση για την προθεσμία κατάργησης του δικαιώματος χρήσης των σημανθέντων καυσίμων για την κίνηση ιδιωτικών σκαφών αναψυχής θα

λαμβανόταν μόνο μετά από δημόσια διαβούλευση σχετικά με την κατάργηση του δικαιώματος αυτού για άλλους τομείς πλην της κίνησης των ιδιωτικών σκαφών αναψυχής, δέχθηκε ότι η εκτέλεση της ως άνω απόφασης μπορούσε να πραγματοποιηθεί ταχύτερα.

- 109 Υπό τις συνθήκες αυτές, η συνεργασία του Ηνωμένου Βασιλείου με την Επιτροπή κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη ως ελαφρυντική περίπτωση.
- 110 Αντιθέτως, τρίτον, πρέπει να γίνει δεκτό ως ελαφρυντική περίπτωση το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο έλαβε ορισμένα μέτρα τόσο πριν από την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής όσο και κατά τη διάρκεια της δίκης προκειμένου να εκτελέσει την απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση και, ειδικότερα, ότι έθεσε τέρμα στην προσαπτόμενη παράβαση με την έναρξη ισχύος, την 1η Οκτωβρίου 2021, των διατάξεων του δημοσιονομικού νόμου του 2020 (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 31ης Μαρτίου 2011, Επιτροπή κατά Ελλάδα, C-407/09, EU:C:2011:196, σκέψη 41).
- 111 Ομοίως, τέταρτον, μολονότι το μέγεθος του οικείου κράτους μέλους δεν ασκεί, βεβαίως, αφ' εαυτού επιρροή στο πλαίσιο της εκτίμησης της σοβαρότητας της παράβασης, εντούτοις πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, από 1ης Ιανουαρίου 2021, η οδηγία 95/60 εφαρμόζεται πλέον στο Ηνωμένο Βασίλειο μόνον όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία, οπότε οι συνέπειες της παράβασης περιορίζονται από την ως άνω ημερομηνία.
- 112 Τέλος, πέμπτον, πρέπει να συνεκτιμηθεί ως ελαφρυντική περίπτωση το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο ουδέποτε παρέλειψε στο παρελθόν να εκτελέσει απόφαση του Δικαστηρίου εκδοθείσα δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ (βλ. απόφαση της 30ής Μαΐου 2013, Επιτροπή κατά Σουηδίας, C-270/11, EU:C:2013:339, σκέψη 55).
- 113 Όσον αφορά, δεύτερον, τη διάρκεια της παράβασης, αρκεί να υπομνησθεί ότι αυτή πρέπει να αξιολογείται βάσει του χρονικού διαστήματος που έχει μεσολαβήσει μεταξύ, αφενός, της ημερομηνίας δημοσίευσης της επίμαχης απόφασης περί διαπίστωσης παράβασης που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ και, αφετέρου, του χρονικού σημείου κατά το οποίο το Δικαστήριο εκτιμά τα πραγματικά περιστατικά ή της ημερομηνίας συμμόρφωσης του οικείου κράτους μέλους με την ως άνω απόφαση, εφόσον η ημερομηνία αυτή λάβει χώρα πρώτη [πρβλ. αποφάσεις της 31ης Μαρτίου 2011, Επιτροπή κατά Ελλάδα, C-407/09, EU:C:2011:196, σκέψη 35, και της 12ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Αιολικό πάρκο Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, σκέψη 122].
- 114 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι μεταξύ της έκδοσης της απόφασης με την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση και της εκτελέσεώς της από το Ηνωμένο Βασίλειο παρήλθαν 1 079 ημέρες, ήτοι σχεδόν τρία έτη.
- 115 Τρίτον, όσον αφορά την ικανότητα πληρωμής, από τη νομολογία προκύπτει ότι πρέπει να ληφθεί ως βάση το ΑΕγχΠ του οικείου κράτους μέλους ως κυριότερο στοιχείο για την εκτίμηση της ικανότητας πληρωμής του κράτους αυτού και για τον καθορισμό επαρκώς αποτρεπτικών και αναλογικών κυρώσεων, προκειμένου να προλαμβάνεται αποτελεσματικά η επανάληψη στο μέλλον ανάλογων παραβάσεων του δικαίου της Ένωσης [πρβλ. απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά Ελλάδα (Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων – Σιδηρονικέλιο), C-51/20, EU:C:2022:36, σκέψεις 116 και 130].

- 116 Συναφώς, το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει, πρώτον, ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη αποκλειστικά το ΑΕγχΠ της Βόρειας Ιρλανδίας για το σύνολο της περιόδου της παράβασης, ενώ η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι πρέπει να συνεκτιμηθεί το ΑΕγχΠ του Ηνωμένου Βασιλείου στο σύνολό του για την ίδια περίοδο.
- 117 Εν προκειμένω, μολονότι, βεβαίως, σύμφωνα με το άρθρο 127, παράγραφος 1, της Συμφωνίας αποχώρησης, το δίκαιο της Ένωσης εφαρμόζοταν στο Ηνωμένο Βασίλειο στο σύνολό του κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, ήτοι έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, εντούτοις η επίμαχη παράβαση αφορά πλέον μόνον τη Βόρεια Ιρλανδία από την 1η Ιανουαρίου 2021.
- 118 Πάντως, από το άρθρο 12, παράγραφος 1, του Πρωτοκόλλου για την Ιρλανδία και τη Βόρεια Ιρλανδία προκύπτει ότι οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, και όχι οι αρχές της Βόρειας Ιρλανδίας, είναι υπεύθυνες για την υλοποίηση και την εφαρμογή των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού ως προς τη Βόρεια Ιρλανδία. Στο πλαίσιο αυτό, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το Ηνωμένο Βασίλειο, το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είναι πλέον κράτος μέλος από την 1η Φεβρουαρίου 2020 δεν ασκεί επιρροή στην εκτίμηση της ικανότητας πληρωμής του, οπότε δεν πρέπει να τύχει συναφώς διαφορετικής μεταχείρισης σε σχέση με τα κράτη μέλη.
- 119 Επιπλέον, όπως προκύπτει από τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 115 της παρούσας απόφασης, η ικανότητα πληρωμής λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό αρκούντως αποτρεπτικών και αναλογικών κυρώσεων, τούτο δε με σκοπό την αποτελεσματική πρόληψη στο μέλλον ανάλογων παραβιάσεων του δικαίου της Ένωσης. Μια κύρωση όμως σε βάρος του Ηνωμένου Βασιλείου η οποία υπολογίζεται, στο πλαίσιο της εκτίμησης της ικανότητας πληρωμής, βάσει μόνον του ΑΕγχΠ της Βόρειας Ιρλανδίας, όσον αφορά τη συνέχιση της παραβάσεως μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, δεν θα ήταν αρκούντως αποτρεπτική και, ως εκ τούτου, δεν θα καθιστούσε δυνατή την επίτευξη του εν λόγω σκοπού.
- 120 Εξάλλου, στο μέτρο που, όπως προκύπτει από τη σκέψη 111 της παρούσας απόφασης, το γεγονός ότι το δίκαιο της Ένωσης εφαρμόζεται πλέον στο Ηνωμένο Βασίλειο μόνον όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου αποτελεί ελαφρυντική περίπτωση η οποία έχει σημασία στο πλαίσιο της εκτίμησης της σοβαρότητας της παραβάσεως, δεν δικαιολογείται να ληφθεί εκ νέου υπόψη η περίπτωση αυτή όσον αφορά την εκτίμηση της ικανότητας πληρωμής του Ηνωμένου Βασιλείου.
- 121 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, προκειμένου να καθοριστεί η ικανότητα πληρωμής του Ηνωμένου Βασιλείου, πρέπει να συνεκτιμηθεί το ΑΕγχΠ του εν λόγω κράτους στο σύνολό του για ολόκληρη την περίοδο της παράβασης.
- 122 Η εκτίμηση αυτή δεν αναιρείται από τα επιχειρήματα που προέβαλε το Ηνωμένο Βασίλειο. Πράγματι, μολονότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πρόσφατη εξέλιξη του ΑΕγχΠ σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου [απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Αιολικό πάρκο Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, σκέψη 124 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία], εντούτοις από την ίδια νομολογία δεν μπορεί να συναχθεί, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς του Ηνωμένου Βασιλείου, ότι το Δικαστήριο πρέπει να λαμβάνει υπόψη μόνον το ΑΕγχΠ του εδάφους στο οποίο εφαρμόζεται το δίκαιο της Ένωσης κατά τον χρόνο εξέτασης των πραγματικών περιστατικών.

- 123 Εξάλλου, καθόσον, αφενός, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με την ανακοίνωση του 2021, ο συντελεστής «n» πρέπει να καθοριστεί σε 3,70 όσον αφορά τις παραβάσεις που διέπραξε το Ηνωμένο Βασίλειο και το ελάχιστο κατ' αποκοπήν ποσό σε 8 215 000 ευρώ και, αφετέρου, το εν λόγω κράτος υποστηρίζει ότι η επιχειρηματολογία της Επιτροπής ως προς την ικανότητα πληρωμής του και την ανακοίνωση του 2021 αντιφάσκει, αρκεί να υπομνησθεί ότι κατευθυντήριες γραμμές, όπως αυτές που περιέχονται στις ανακοινώσεις της Επιτροπής, δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο, αλλά συμβάλλουν στην εξασφάλιση της διαφάνειας, της προβλεψιμότητας και της ασφάλειας δικαίου στη δράση της Επιτροπής όταν το όργανο αυτό διατυπώνει προτάσεις προς το Δικαστήριο [απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά Ελλάδα (Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων – Σιδηρονικέλιο), C-51/20, EU:C:2022:36, σκέψη 95 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 124 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα του Ηνωμένου Βασιλείου ότι ο συντελεστής «n» τον οποίο προτείνει η Επιτροπή στηρίζεται στον αριθμό των εδρών που διαθέτει ένα κράτος μέλος στο Κοινοβούλιο, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο δεν διαθέτει πλέον καμία έδρα στο εν λόγω θεσμικό όργανο, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η συνεκτίμηση της θεσμικής βαρύτητας του οικείου κράτους μέλους δεν είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση επαρκούς αποτρεπτικού αποτελέσματος και για να υποχρεωθεί το κράτος μέλος αυτό να μεταβάλει την παρούσα ή μελλοντική συμπεριφορά του [απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά Ελλάδα (Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων – Σιδηρονικέλιο), C-51/20, EU:C:2022:36, σκέψη 115].
- 125 Τρίτον, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 122 της παρούσας απόφασης, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πρόσφατη εξέλιξη του ΑΕγχΠ του οικείου κράτους μέλους, ως έχει κατά τον χρόνο της εξετάσεως των πραγματικών περιστατικών από το Δικαστήριο [απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Αιολικό πάρκο του Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, σκέψη 124 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 126 Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω σκέψεων, το κατ' αποκοπήν ποσό που πρέπει να καταβάλει το Ηνωμένο Βασίλειο για την περίοδο από τις 17 Οκτωβρίου 2018 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021 καθορίζεται, κατά δίκαιη εκτίμηση των περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως, σε 32 000 000 ευρώ.
- 127 Κατά συνέπεια, το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να υποχρεωθεί να καταβάλει στην Επιτροπή κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 32 000 000 ευρώ.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 128 Σύμφωνα με το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε να καταδικασθεί το Ηνωμένο Βασίλειο στα δικαστικά έξοδα και διαπιστώθηκε η ύπαρξη παραβάσεως, πρέπει το κράτος αυτό να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, στο μέτρο που δεν έλαβε έως τις 15 Σεπτεμβρίου 2020, ήτοι κατά την ημερομηνία εκπνοής της προθεσμίας που είχε ταχθεί με την προειδοποιητική επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όλα τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της αποφάσεως της 17ης Οκτωβρίου 2018, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (C-503/17, EU:C:2018:831), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπείχε δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.
- 2) Καταδικάζει το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας να καταβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 32 000 000 ευρώ.
- 3) Καταδικάζει το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)